

ZPRAVODAJ

KLUBU VÝSADKOVÝCH VETERÁNŮ
PŘI VÚ 8280 PROSTĚJOV

47

ROČNÍK XVII

Číslo 2

Redakční uzávěrka 8.6.2009

Vzpomínky stále živé. (Pokračování ze Z 46)

Důstojník Černota měl i osobitý způsob vyšetřování nepřístojností, kterých se mladí důstojníci a praporčíci někdy dopouštěli. Jeden takový případ byl tragikomický. Když se z výsadkového střediska tvořilo výsadkové učiliště, tak jsme kromě jiného připravili a dali naší spisovně k odeslání požadavek na hospodářský orgán MNO ke zhotovení všech potřebných razítek a formulářů. K odeslání však nedošlo, protože podporučík zákl.služby, který narychlo převzal za onemocnělého náčelníka správu posádky, poštu omylem založil a asi po 14 dnech na urgenci z MNO nám ji předložil jako došlou. To byl velký poprask a velitel to označil jako sabotáž. Uložil připravit provinilého k nejpřísnějšímu výslechu na což měl perfektní metodu. Jako vyšetřovatelé jsme zasedli za stůl a on na něj položil svou pistoli a ruční granát. To byl sovětský obranný – známé vajíčko. Začal tvrdý výslech, téměř zhrouceného podporučíka a když Pepa Černota svou tvrdou rukou udeřil do stolu, granát se začal koulet k jeho hraně a já víc bledý než obviněný jsem jej zachytil. Pepa se usmál a pronesl : „Nebojte se, není odjištěný, ale Tebe ty holomku bych nejraději do větru vyhodil“.

Byl to tvrdý voják, ale měl zlaté srdce a velmi nerad někoho trestal. A ještě jedna perlička mě často mého velitele přibližuje. Měl svolaný velitelský sbor na plošince pod Kapitolem a seznamoval nás s příštími úkoly a technikou jejich provedení. Najednou jsme zjistili, že kousek stranou skotačí dva psi – lépe řečeno fenka a pes. Tuto situaci nezvládl por. Kolja Rusnák a nemohl udržet smích. Černota se zamračil a povídá :“Můžete mě říct por. Rusnáku, čemu se smějete ? Máte těsně před svatbou a já si ještě rozmyslím, jestli Vás pustím domů. Když dostal informaci, že důvodem jsou psí taškařice, tasil pistoli, že je postřílí. Já jsem jej uklidnil řka : „Ten jeden je Váš pane štábní kapitáne a ten druhý je Ivana Lukáška“. A tak to šťastně skončilo a já s Karlem Kroupou jsme jeli za týden na nových JAWÁCH s nožním řazením Rusnákovu na svatbu.

Tak jako na špkt. Černotu mám i hezké vzpomínky na mjr. Oldřicha Taláška. Od něj jsme my mladí získali cenné zkušenosti nejen z bojové činnosti, ale i ze života v přírodě v nepřátelském týlu. Vždyť on prošel válkou na západě a končil jí s partyzány ve slovenských horách. Nezapomenutelné jsou zvláště epizody, které jsme prožívali za zimního pobytu v Beskydách, kde kromě lyžařského výcviku byly náročné noční pochody v zasněžených horách, táboření, stavba zemljanek, sněhových iglů a i bojové akce v zimních podmínkách.

Talášek byl odlišného ražení než Černota. Byl stejně náročný, ale méně sdílný. Činnost podřízených často velmi lakonicky posoudil, závěry si promyslel a pak teprve vyjádřil zhodnocení. Ale ty večery na horách po celodenním tvrdém výcviku, ty měly pravé partyzánské kouzlo. Zasedli jsme všichni do kroužku a velitel vyzval Miloše Červu (to byl náš proviantřák), aby to rozjel se svou kytarou. A tak dojemně znělo : V Hodoníně, Slovenský partyzán, francouzská Plavovlásky atd.

Jednou přišel Miloš s návrhem, že by zapěl nový kuplet „Božena a kníže Oldřich“. Tak jsme to v užším kolektivu posoudili a došli k závěru, že sice jde také o Oldřicha, ale knížete a to jistě velitel vezme. A Miloš procítěně spustil : U potoka prádlo prala děva jako malina, špína z oka jako moka padala jí do klína – je od prádla zmožená jmenuje se Božena“. A pak přišly sloky o knížeti a my

všichni s napětím sledovali, jak se náš Olda tváří. Ten si pořád zachovával své dekorum, ale po skončení se usmíval a pravil : „Vy byste Červo, mohl zpívat v kabaretu a vydělal byste si víc než na vojně“. Načež my všichni, jak na povel jsme se začali smát.

Tak to je pár perliček z našich začátků. Stejně vděčně bych, ale mohl mluvit o veliteli našeho vojska z počátků padesátých let plk. Kováčovi (z 2. paradestní brigády v SSSR) i o pplk. Čaplovičovi pod kterými jsem sloužil na MNO.

Všichni tito a řady dalších odbojářů měli jedno společné – milovali svou vlast a za její svobodu neváhali nasadit své životy. My, kteří jsme prožili a poznali nacistický teror na vlastní kůži můžeme lépe docenit to neobyčejné hrdinství těchto lidí, na které jsme vždy vzhlíželi s obdivem a dnes na ně vzpomínáme z úctou.

V závěru bych si přece jen neodpustil alespoň úryvek z naší výsadkové poezie, jak říká naše redaktorka Daga Minkewitzová – z veršů psaných srdcem:

Od svého mládí	Co vojenských funkcí prošel jsem,
jsem armádu měl rád	poznával zbraně nové,
když po válce přišla svoboda	ale nejhezčí zbyly mi vzpomínky
já první šel do jejích řad.	na vojsko výsadkové.

kol. V. Mrázek

Střípky z daleké minulosti

a ze vzpomínek na svoje působení u výsadkových jednotek, které zanechal kolega Miroslav Vojtěch. Některé již byly zveřejněny v dřívějších číslech Zpravodaje, např. naposledy v č. 33.

V době kdy výsadkové jednotky byly posádkami ve Stráži pod Ralskem a v Zákupích, byly součástí jejich přípravy i třítydenní pobyty v některém z vojenských rekreačních středisech na horách. Zde se mimo normálního lyžařského výcviku prováděla i taktická cvičení v horském terénu, bivakování, lyžařské túry atd. Z této doby vzpomínám na dvě takováto soustředění. Osobně jako rodák z podkrkonoší jsem na lyžích doslova vyrostl, měl jsem tato zimní soustředění moc rád a těšil se na ně. První vzpomínku mám na pobyt v Beskydách. Zde mimo svoji funkci v dohledu na péči o zbraně jsem byl zařazen jako instruktor pro výcvik začínajících lyžařů, takzvané tankodružstva. Poznal jsem co to je za námahu naučit staré chlapy z řad důstojníků alespoň trochu lyže ovládat. Snad největší antitalent na lyžování byl kol. Zd. Zelenka. Ten co krok, to pád a při sjezdu i z nejmírnějšího kopečku ho pád stejně neminul. Brzy z toho byl výron jako hrom a kol. Zelenka byl potom dlouhodobě marod.

Druhá vzpomínka je úsměvnější. Jednou jsem se vydal s družstvem na nedalekou moravsko-slovenskou hranici. Tam jsme našli ledové žlaby, které vedly na slovenskou stranu. Po nich dřevaři svázeli do údolí kmeny stromů. Napadlo nás vzít velké větve, dát si je mezi nohy a jako čarodějnice na koštěti sjíždět dolů. Tam nás čekalo nádherné překvapení. Stála tam koliba a v ní nás pohostila příjemná horalka. S veselou jsme se vrátili na naši chatu a když se historika s kolibou rozšířila, zvýšil se zájem o zařazení do mého tankodružstva.

Moje druhé narozeniny.

Letos na podzim tomu bude již 40 let, co jsem se podruhé narodil. Jak k tomu došlo se dozvíte z mé zpovědi.

Psal se rok 1969, 19. listopadu a v té době v prostějovských kasárnách a ve stanovém táboře probíhala reorganizace čs. výsadkových útvarů a jednotek. Dnem 1. listopadu 1969 byl z nich vytvořen 22. výsadkový pluk a v důsledku toho došlo k velkým přesunům desítek nadpočetných vojáků základní služby, praporčíků a důstojníků k jiným útvarům vojenského okruhu.

U 22. vp probíhalo bojové stmelení a plnil se Plán bojové a politické přípravy. Ve výše uvedený den byl naplánován poslední letový den v uplynulém kalendářním roce ke splnění plánu seskoků vojáků z povolání. Týkalo se to i mne, zbývalo mi totiž provést ještě dva seskoky, háček byl v tom, že jsem měl zabalený jen jeden padák. Po krátké domluvě mi náčelník výsadkové služby kol. Šulčík přislíbil, že mi, než provedu první seskok připraví zabalený druhý padák.

Po úspěšném splnění prvního seskoku jsem se urychleně přesunul do hangáru, kde mne kol. Šulčík s jedním baličem balonové roty pomohli ustrojít do druhého padáku, abych ještě stihnul provedení seskoku v posledním startu letounu AN-2. Při tom spěchu a po kontrole jsem neměl tušení, že druhý padák je zabalen na tzv. zádržku, zatímco já jsem měl plnit druhý seskok s nuceným otevřením. Po nástupu do letadla na poslední start jsem byl v první „pětce“ jako čtvrtý za kol. Bukáčkem. Po mém výskoku došlo k velkému trhnutí, čímž mi přilba narazila až na kořen nosu a pozbyl jsem možnost pozorování okolí i tím, že jsem byl stále unášen za letadlem téměř ve vodorovné poloze, obličejem vzhůru. První moje okamžitá reakce na to byla, abych se rychle odpoutal od letadla v domněnku, že jsem se někde zachytil za letadlo, rychle uřezat šňůry padáku a vrchlík pomocí útočného nože, to se mi ale nepodařilo. Proto jsem hned nato uvolnil dvě záchytky popruhů se šňůrami hlavního padáku. Protože nenastala další činnost hlavního padáku, napadlo mě teprve, že padák byl zabalený na zádržku. K mému dalšímu rychlému rozhodnutí přispělo hlavně to, že letadlo zvyšovalo obrátky motoru a začalo stoupat. (Neměl jsem tušení, že zbylá obsluha s jednou výsadkou mě chtěla vtáhnout zpět do letadla. Sledovali moji činnost v závěsu, letci s letadlem stoupali proto, abych měl dostatek času k mé činnosti při letu.) Musel jsem jednat rychle a uváženě, obával jsem se, že bych přistání za letounem jistě nepřežil. Prudce jsem vytrhnul ruční uvolňovač hlavního padáku, čímž jsem se zbavil zabaleného vrchlíku se šňůrami hlavního padáku, přechytil na ruční uvolňovač záložního padáku, který se mi podařilo úspěšně otevřít. Teprve nyní jsem se uklidnil, netrvalo to však dlouho, protože při pohledu pod sebe jsem spatřil, že „plachtím“ nad bedihošťským cukrovarem s kouřícím komínem. V plném proudu totiž probíhala cukrovarnická kampaň. Měl jsem opět štěstí, že mne mírný vítr odvál od cukrovaru na pole za silnici Prostějov – Kojetín. Bez závad jsem přistál na zmrzlém oraništi, zatímco zabalený vrchlík v Čechovu přistál asi 40m ode mne.

Nestačil jsem po seskoku ani zabalit padák, když ke mně dorazil s vozidlem UAZ kol. Běhalík. (V té době totiž řídil cvičnou jízdu nováčků-řidičů a celé mé chování ve vzduchu sledoval ze silnice u Bedihoště).

Radost všech v hangáru na tím, jak vše dobře skončilo, přerušil rozkaz velitele kol. Mansfelda, který nás (mě a kol. Šulčíka) povolal k sobě i s použitými padáky. Cestou k němu nám nebylo dobře, předvídali jsme, že si to pěkně „vypijeme“. Po příchodu k němu a srdečném uvítání jsme museli vše vysvětlit od ustrojení do padáku až po dopad na pole. A jaký byl závěr ?

Velitel nás oba pokáral a prohlásil, že by nás měl zavřít, až bychom „zčernali“! V zápětí se obměkčil, usmál se a dodal, že když to tak dobře dopadlo a za mé uvážlivé počínání ve vzduchu, když jsem hned po zjištění závady neotevřel záložní padák, by mě měl odměnit. Konečný závěr naší „audience“ byl : ...“smažeme to, ale více se to nesmí opakovat“!

Uvedenou událost jsem prožíval teprve večer v posteli, napadaly mě různé myšlenky, se mnou se točila celá postel a celou noc jsem ani oko nezavřel.

Na popsaný seskok nikdy nezapomenu i přes to, že to byl v pořadí můj 282 seskok padákem (podle potvrzeného zápisu v mém záznamu o seskocích na str. 57), a že se to stalo před tolika lety.

kol. M. Opluštil

Jak to bylo s těmi spartakiádami.

Měl jsem možnost se aktivně zúčastňovat Československých spartakiád, ve své době slavných a zcela nepřehlédnutelných akcí, kterých se zúčastňovala ČSLA svými náročnými a vždy precizně provedenými skladbami. Dokonce v době nácvičů bylo jedním z důležitých ukazatelů hodnocení útvarů, jak zvládá přípravu na spartakiádu.

Nepamatuji se na 1. CS, to jsem byl ještě moc malý, ale už 2. CS mě zastihla v armádě. Protože jsme po ukončení Střední vojenské školy Jana Žižky nastoupili do základní vojenské služby v roce 1958, zastihla nás příprava na 2. CS v Janovicích nad Úhlavou. Armáda nacvičovala dvě skladby, masovou pro 16 000 cvičenců a výběrovou, kterou cvičilo asi 2 000 vojáků. Bojové útvary cvičily masovku, školy tu výběrovou.

Dodnes si pamatuji, že to byla docela dřina. Na nádvoří janovických kasáren se objevily řady značek, museli jsme zvládnout současně i běžný výcvik, měli jsme toho až. Jenže po roční základní službě jsme přišli do Vyškova a začali nacvičovat výběrovou skladbu na metacích stolech. To byl teprve ten správný záběr. Metací stůl se dvěma pérovými můstky a dvěma žíněnkami vážil 450 kg, družstvo, které na něm cvičilo mělo 8 lidí a tak manipulace s tímhle zařízením nebyla žádná legrace, No a protože hodnocení nácvičů bylo jedním z důležitých kritérií hodnocení útvaru, nikdo nám nic neodpustil. Nácvičky v Praze už probíhaly v celkovém poklidu, i když dřiny nebylo. V Praze byly dva tábory armádních cvičenců, masovka na Vypichu a my výborovka na letišti ve Kbelích. No a nácvičky na Strahově, to byla nádhera. Byli jsme předmětem obdivu, středem pozornosti. Taky jsme měli možnost vidět naše kolegy v masovém vystoupení. Už jejich nástup bral i nám otrlým harcovníkům dech a vřáněl slzy do očí. Z Bran bořců vyjela souvislá zelená hradba obrněných transportérů, ze kterých cvičenci vyskakovali a když se vozidla před hlavní tribunou rozjela do stran, stálo na obrovské ploše stadionu 16 000 naprosto nehybných soch. A když se pak ta masa dala do strojově přesných cvičení, byla to prostě nádhera. Závěrečné pyramidy byly skutečným vrcholem. Dodnes si pamatuji závěrečnou píseň, která hřměla Strahovem :

Tisíce bezů z hlavní vlají nám
a vaše práce do kroku nám duní.
Střežíme vlast svou, střežíme jak drahokam,
v míru i v bouři vždycky budem u ní.
Na pušce ruku připravenou máme,
Vám lidé věrní věrnost přísaháme.

To všechno se odehrávalo v roce 1960.

Skončil jsem vojenské učiliště ve Vyškově a v době přípravy 3. CS jsem sloužil jako velitel čtyř ŠDZ v Holešově. To bylo v roce 1964 až 1965 a škola byla určena k nácvičce výběrové skladby. Nacvičovaly dva celky, jeden čistě školní, který vedl kol. Mirek Červenka a jeden z vybraných vojáků od rot a ten připadl mně. Nad nácvičkem samozřejmě nezavřel své bdělé oko Jirka Šťastný, tělovýchovný náčelník.

Podpora z velení útvaru byla skvělá, však jsme taky tvořili jeho hodnocení. Pamatuji se, že jsme měli na nádvoří k dispozici rozhlas a že naše pokyny byly slyšet až na holešovském náměstí. Občas z toho byla i ostuda, když se moje promluvy hrubě vymykaly z běžné spisovné češtiny.

Cvičili jsme na speciálních ocelových konstrukcích se dvěma žíněnkami. Trubkové konstrukce se daly použít jako bradla i hrazda. Než jsme se nastěhovali na závěrečnou přípravu na kbelské letiště, projeli jsme řadu okrskových, okresních a oblastních spartakiád, zúčastnili se řady spartakiádních průvodů a slavností. Počáteční nechuť vojáků se jako mávnutí kouzelným proutkem změnila v nadšení a zaujetí, stali se z nich obdivovaní atleti. A přišli na to, že ta dřina stála za to. Obrovský úspěch jsme slavili při vystoupeních na zimním stadionu v tehdejší Gottwaldově a na okresní spartakiádě v Novém Jičíně. Ale skladba se líbila i na vesnických hřištích.

Je zajímavé, že vždycky když se změnilo něco v naší společnosti, hned přišel útok na spartakiády. Jak jsou lidé ke cvičením donucovaní, jaká je v tom nesvoboda a já nevím co ještě. Ale pravda je jiná.

Viděl jsem zaujetí i těch nejmrňavějších cvičenců, ale i těch nejstarších pamětníků všesokolských sletů. V armádě to bylo trochu jinak, ale počáteční odpor velmi rychle zmizel po prvních vystoupeních. No a když se měla v roce 1970 konat 3. CS, najednou z toho byly jen tělovýchovné slavnosti.

To už jsem sloužil v Prostějově a jaksi samozřejmě, dodnes nevím jak, jsem dostal nácviky na slavnosti na starost.

Skladba byla krásná, cvičilo se na nafukovacích trampolínách, doplněných čtyřmi nafukovacími koberci. Spartakiádní celek byl sestaven z celého útvaru, výběr se prováděl tak, aby vybraní cvičenci měli jakýs vztah ke gymnastice. Pamatuji se, že nezapomenutelný Palo Bučka vyhnal na nácviky celý tehdejší zápasnický oddíl. Měl jsem z počátku strach a pochybnosti o jejich pohyblivosti, ale výběr to byl dobrý. Osvědčili se výborně. Dodnes si pamatuji vrcholového a vlastně jediného gymnastu Míčka, občas se potkáváme a rádi vzpomínáme.

Počátky byly krušné a hodně často jsem musel používat velmi netradičních metod včetně kusu lana v pravici jak výcvikové pomůcky pro pozvednutí odvahy. Nebyla to legrace, při některých cvičeních létali cvičenci až do výše druhého patra budovy školy, za kterou jsme nacvičovali. Velmi aktivně se na nácvicích podílel tehdejší zástupce velitele pluku pplk. Michňák. Měl nás na starost, protože opět jsme tvořili podstatnou část hodnocení pluku.

Všechna nechuť a strach z vojáků spadla po prvním vystoupení a jejich sebevědomí stoupalo s obdivem, který vzbuzovali svým vystoupením všude, kam jsme přišli.

Nacvičili jsme i krátkou grotesku, se kterou jsme měli úspěch na vesnických spartakiádách. V Přemyslovcích nás provázel i pplk. Michňák a i jeho a jeho dýmku jsme do vystoupení zapojili. Opět jsme slavili úspěch v Novém Jičíně. Samozřejmě nebyla nouze i o různé lapálie, jako když jsme cestou ztratili koberce, nebo nám začala ucházet trampolína.

Vrcholem celých tělovýchovných slavností v r. 1970 byla naše východoslovenská anabáze. Měli jsme cvičit v Prešově a Sabinově. Všechno probíhalo pod pečlivým dohledem tělovýchovného náčelníka, naložili jsme se do dvou IL-14 a bez problémů se dostali do Prešova. Vystoupení se konalo na zimním stadionu a po nezbytném nácviku jsme opět získali srdce Prešovanů. Palo Bučka nám zdůrazňoval důležitost vystoupení vzhledem k pověsti, kterou měla brigáda v místě svého dřívějšího působiště, a tak jsme se mimořádně vytáhli. Nikdo ovšem netušil, kterým směrem se všechno bude ubírat. Pavel Bučka oslavovaný a taky napájený na tribuně si vzal mikrofon, poděkoval za milé přijetí a jedním dechem slíbil, že za týden vystoupíme v Košicích. Docela nám to vzalo dech, s tím nikdo nepočítal.

Vystoupení v Sabinově bylo poznamenáno lijákem a rozbahněným stadionem, takže po skončení jsme komplet všechno náradí i sami sebe naházeli do Torysy a pečlivě umyli. Mají tam hrozný zvyk uctívat hosty slivovicí, ale pijí ji z hořčicových sklenic o obsahu 2 dcl. No, špatně se potom některým z nás dařilo, ale odmítnout nešlo. Přežili jsme všichni.

Místo doma ocitli jsme se v leteckém učilišti v Košicích. Žádná velká radost, nikdo s tím nepočítal a tak jsme bez rozdílu hodnosti a funkce byli bez finančních prostředků. Navíc zvyklí na stravní normu 5 jsme byli stravováni v normě 1 a trpěli jsme hladem. A pořádným. Palo se neukazoval a tak jsme vymýšleli jak z toho. Padaly návrhy, že bychom mohli jít vykládat vagony a tak si vydělat, ale nakonec přišel jeden podporučík absolvent na nápad jít darovat krev. Od nápadu k činu nebylo daleko a tak jsme jednoho dne ráno v šest nepochodovali na transfuzní stanici v Košicích. Pustili nám žilou, vyplatili tři stovky na ruku a rázem jsme byli boháči. Jediná chyba byla v tom, že dopoledne jsme měli první vystoupení a po obědě druhé. Nikdy bych nevěřil, jak půl litru krve může člověku chybět.

Setkal jsem se s mnoha lidmi, dokonce jsem v Sabinově potkal i spolubojovníka ze základní služby, všichni se k nám chovali velice hezky, skutečně jsme se cítili jako vítání hosté. Když se zase v devadesátém roce začali „odborníci“ navázat do spartakiád, položil jsem si otázku, zda vůbec na nějaké byli. Kdyby viděli radost a sebevědomí skutečných účastníků, to zaujetí a hrdost na to co dokázali bez rozdílu věku a postavení, asi by se do hodnocení spartakiád nehrnuli. Součástí akcí v Praze byla i pódiová vystoupení na tzv. večerech družby, která měla vysokou profesionální úroveň. V rámci spartakiád se konala i řada soutěží v různých druzích sportu.

Pokusil jsem se v krátkosti upozornit na oblast, kde se armáda včetně výsadkových jednotek úspěšně prezentovala na veřejnosti. Byla to dřina, to potvrdí každý, kdo se toho zúčastnil, ale bylo to krásné. Jsem rád, že jsem měl možnost být při tom.

kol. B. Petruška

Klub výsadkových veteránů Zlín uspořádal výstavu nazvanou „Vznik a historie čsl. výsadkového vojska“, která byla uspořádána pod záštitou Zlínského kraje a za přispění Magistrátu města Zlína ve 21. budově ve dnech 22.11. – 11.12.2008.

(Tento příspěvek kol. A. Šuláka byl napsán ve Zpravodaji č. 46, ale při jeho tisku z hlediska místa nebyl vytištěn. I když byl editován na webových stránkách KVV Prostějov, redakční rada po dohovoru s vedením KVV Zlín jej znovu zařazuje, neboť všichni naši členové a příznivci nemají přístup k internetu.)

Bylo to poprvé za 60 let v tomto krajském městě bez armády a letiště, kdy se mohli alespoň „paraveteráni“ představit širší veřejnosti na 54 výstavních panelech s mnoha fotografiemi a popisy, na modelech výsadkového cvičiště s padákovou věží z KVVV Praha, se závěsným padákem na stěně spolu s medailemi, řády a vyznamenáními i válečných parašutistů, našich členů a sportovců, s tituly mistrů sportu a výkonnostními zlatými odznaky s jedním, dvěma a třemi diamanty.

Vernisáž proběhla v tvůrčím chvatu a nervozitě už v sobotu dopoledne, kdy jsme ještě hledali větší prostor k umístění dalších šesti panelů, tří modelů cvičiště a skoby k uchycení vojenských padáků do prostoru výstaviště s oblečenou figurínou, jakož i umístění dalších poutačů k návštěvě této poutavé výstavy.

Avšak omezený prostor výstavy o půdorysných rozměrech 6,15 x 6,15 m se žel již nedal zvětšit a tak se nám podařilo umístit alespoň 55 ks.

Rovněž nám nezbyla ani potřebná plocha na umístění ústředního nápisu výstavy „Výsadkové jednotky – Meče armády hrot“, či alespoň začátek naší výsadkářské hymny : „Duní stroje vzduchem nad svahy hor ...“

Avšak i přes tyto objektivní nedostatky malého výstavního prostoru, i to, že jsme to dělali doma téměř „na koleně“ intenzivně přes půl roku, můžeme dnes nejen jako tvůrci konstatovat i spolu s návštěvníky, že i tento pro nás časově i finančně náročný úkol jsme úspěšně splnili. To potvrzují nejen zápisy v knize návštěvníků výstavy, ale také rozhovory našich členů-průvodců, kteří se denně v klubových uniformách střídali ve službách jako informátoři návštěvníků.

Na výstavě se mohli návštěvníci podrobněji seznámit na panelech s fotografiemi a třech modelech původního výsadkového cvičiště anglických Comandos, se vznikem, historií a odkazem čsl. parašutistů v boji za mír, svobodu a demokracii.

Ve vedlejší vitríně, kterou zabezpečoval L. Kopřiva, u zavěšeného padáku bylo možno si prohlédnout i četná zahraniční vyznamenání našich členů z druhé světové války, vojáků i důstojníků sloužících u výsadkového vojska po jeho založení v roce 1947 v Zákupích, Žilině a později i v Prešově, Holešově, Prostějově, Chrudimi a na dalších místech v ČSR. V horní části prosklených vitrin si bylo možno prohlédnout diplomy mistrů sportu udělené našim členům v aeroklubech Svazarmu i diplomy za překonané čsl.rekordy a výkonnostní zlaté odznaky s diamanty udělené jim světovou leteckou federací FAI se sídlem v Paříži za nejlepší sportovní výkony.

V první části výstavy, kterou připravil nestor čsl.sportovního parašutismu Alfons Kolář se synem Pavlem převážně z dokumentárních fotografií našeho člena dnes už dvaadevadesátiletého parašutisty plk.v.v. Vladimíra Maděry nazvané Antropoid, bylo cílem především mladým generacím přiblížit nejrozhodnější okamžik našeho zahraničního odboje proti německému fašismu. Právě v této době po provedení atentátu na říšského protektora R. Hendricha třemi čsl. parašutisty – Jozefem Gabčíkem,

Janem Kubišem a Josefem Valčíkem byl pak veden nerovný boj sedmi statečných čsl.parašutistů v pravoslavném kostele sv.Cyrila a Metoděje v pražské Resslově ulici.

Na dalších panelech bylo možno se seznámit i se vznikem druhé samostatné čsl.paradesantní brigády v SSSR pod vedením plk. Vladimíra Příkryla, s jejich výcvikem, bojem na přístupech k Dukle a po vypuknutí SNP s jejím leteckým přesunem na letiště Tri duby.

V druhé části této výstavy, připravené kol. Metodějem Martincem se synem a Lubošem Hrubanem se návštěvníci seznámili s poválečným vznikem a historií čsl.výsadkového vojska od roku 1947, kdy vzniklo v Zákupích pod velením dnes už legendárního gen. Karla Palečka, gen. Rudolfa Krzáka a plk. Černoty, s jeho dalším vývojem po padesátých letech, po přemístění do Prešova, Sahibova. V šedesátých letech přemístění do Prostějova, Holešova, Chrudimi a jiná místa. Na těchto místech už od počátku vznikly elitní výsadkové jednotky čsl. Armády a tuto pověst si udržují dodnes i při svém mírovém působení v rámci NATO na Balkáně, v Kuvajtu, Afghanistanu aj.

Souběžně s vývojem vojenských výsadkových jednotek byla věnována i malá část výstavy původním oddílům Sokolských parašutistů, které vznikly ihned po Praze na internátech ve Zlíně v r.1949 a později přešly pod aerokluby Svazarmu na letištích celého zlínského kraje (Otrokovice, Holešov, Kunovice Vsetín-Valašské Meziříčí, Rožnov p.R., Kroměříž a Kyjov) spolu s budováním výcvikových zařízení pro brance, zálohy a sportovce.

Ve třetí části výstavy, kterou zpracoval kol. A. Šulák s manželkou Vlastimilou, je zdokumentována desetiletá pestrá a úspěšná činnost KVV Zlín při našich aktivitách, jako např.: účast při pietních aktech u hrobů nebo pamětních desek válečných parašutistů z druhé světové války ve zlínském kraji. Každoročně se též zúčastňujeme pietních aktů na Ploštině spolu s AČR, ČSBS, Sokoly, Junáky a občany ze Zlína a okolních vesnic.

Každoročně se také nejméně čtyřčlenná delegace zúčastňuje pietního aktu s panychidou v kostele sv.Cyrila a Metoděje v Praze v Resslově ulici a pak také u pomníku zahraničních parašutistů v Technické ulici v Praze-Dejvicích, který bývá vždy zakončen skupinovým seskokem do nástupního prostoru.

Mimo tyto pietní akty se zúčastňujeme s MěÚ Zlína a Otrokovic významných oslav výročí našich státníků T.G.Masaryka, E. Beneše, generálů letectva a jiných významných osobností kraje, včetně Dne válečných veteránů 11.11. spolu s AČR. Obdobně tato významná výročí slavíme i s našimi klubovými kolegy na Slovensku, se kterými úzce spolupracujeme v Žilině, Bratislavě, Martině, Trenčíně, Prešově a jinde včetně seskoků na leteckých dnech nebo při výročích SNP a na Michalských dnech na podzim při ukončení výsadkového a leteckého provozu na letišti v Martině a v Dubnici n/Váhom, nebo při setkáních na Javorníkách, Javorině.... Převážně pak z dokumentárních fotografií naší účasti na těchto setkáních byly sestaveny tyto výstavní panely.

Máme za to, že tato výstava splnila svůj účel o čemž svědčí i zápisy v knize návštěvníků. Některé ze zápisů v knize cituji:

„Bol isme prekvapení názornosťou, úplnosťou i zpriestupnenou históriou čsl.parašutizmu. Sme rádi, že sme to videli. Je potrebné vysloviť obdiv i podekovanie organizátorom výstavy ..“ KVV Bratislava Alexander Georgievski.

„Srdečný dík za velmi záslužnou akci propagující výsadkáře bez rozdílu generací. Výstavka je vkusná a realistická.“ KVV Liberec.

„Důležité pro paměť na minulost a odvahu těch, kteří přispěli k naší současnosti. Čest jejich památce ...“ podpis nečitelný.

„*Jen ten kdo padákem na zem se snášel, jen ten smysl skutečného života našel ...* na tomto verši poznávám odpověď na otázku, kde se vzalo a právě tak dlouho trvá vaše přátelství. S potěšením konstatuji, že tomu odpovídá výstava k desetiletému výročí Klubu výsadkářů ve Zlíně. Dík za hezký zážitek a obdiv všem, kdo ji vytvořili ...“ – plk.v.v. Ing. Bezoušek.

31	11	DVORNÍK Miloslav (Zlín)	8	8	6	0	0	0	0	0	0	0	0	22
32	24	OŠLEJŠEK Josef	8	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15
33	6	LEJSEK František	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
34	18	SVOBODA Libor (A H)	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
35	39	FORŠT Jaroslav	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7

ŽENY

Umístění	Startovní číslo	Jméno Příjmení	Zásahy										Součet	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1	38	Jana ZAPLETALOVÁ	10	8	8	8	8	7	6	0	0	0	0	55
2	12	Jindřiška SPÁČILOVÁ	10	10	10	8	8	0	0	0	0	0	0	46
3	21	Marie STARÁ	9	8	8	5	0	0	0	0	0	0	0	30
4	17	Milada STEINEROVÁ	7	7	7	6	0	0	0	0	0	0	0	27
5	40	Ilona KOŘÍNKOVÁ	8	8	7	0	0	0	0	0	0	0	0	23
6	8	Božena SOPPEOVÁ (Oc)	8	7	7	0	0	0	0	0	0	0	0	22

V Prostějově 26. 5. 2009

Ředitel soutěže
Ing. Jindřich STARÝ

Hlavní rozhodčí
Ing. Rudolf ZAPLETAL

Slavnostní shromáždění v Liberci.

Pravidelné pololetní setkání členů KVV Liberec dne 16.5.2009 bylo rozšířeno o významnou společenskou událost. Za účasti čestného člena klubu (od r.1997) plk.v.v. F.Mansfelda a hostů genmjr. Ing. O.Páleníka – ředitele vojenského zpravodajství, plk.gšt.Ing. M.Kovandy-velitele 601.skup.speciálních sil v Prostějově s doprovodem, úřadujícího prezidenta KVV ČR Ing. J. Starého a dalších hostů, byl jmenován čestným členem klubu nedávný velitel 601. sk.ss genmjr. O.Páleník.

Tímto aktem byl veřejně deklarován vztah výsadkových veteránů k současné generaci vojenských výsadkářů. Generál Páleník se významným způsobem podílel na formování výsadkových jednotek v období plné profesionalizace AČR zejména na působnosti současné 601. sk.ss. Jeho jmenování čestným členem klubu je současně oceněním vysokých kvalit této jednotky.

Ve zdůvodňovacím návrhu předseda libereckého klubu kol. J.Chromek uvedl : Jste elitní jednotkou AČR a důstojnými pokračovateli tradic výsadkového vojska. Vaše profesní kvalita prokázaná m.j. při plnění mimořádně náročných úkolů v zahraničních misích, je vysoce ceněna i světovými odborníky. Visačku kvality, která je zakódovaná ve slovech hymny výsadkářů MEČE ARMÁDY HROT – naplňujete beze zbytku. My veteráni jsme na Vás hrdi. Věřím, že naše rozhodnutí o Vašem jmenování čestným členem klubu spolu s námi sdílí i ostatní KVV ČR.

S mimořádnou pozorností bylo vyslechnuto vystoupení plk. Mansfelda. Při jeho slovech plný sál účastníků téměř nedýchal a po skončení mu byl vzdán hold dlouhotrvajícím potleskem. Jeho slova byla projevem velké vnitřní síly a hrdosti, bez ohledu na zdravotní stav a pokročilý věk.

Veliteli 601. sk.ss byl předán otevřený dopis adresovaný příslušníkům této jednotky. Slavnostní akt byl zakončen hymnou výsadkářů a společným obědem.

kol. J. Chromek

Vzpomínáme.

Na kol. Františka Pokorného, kterého znalo mnoho generací výsadkářů u průzkumných jednotek v Prešově, Sabinově a v Prostějově. Byl jedním z těch, kteří stáli u zrodu KVV v Prostějově. Aktivně se účastnil na našich akcích a byl i občasným dopisovatelem do našeho Zpravodaje. Jeho články zpravidla působily polemicky. Do pozdního věku byl aktivním šachistou a v tomto odvětví se také stal několikrát přeborníkem u výsadkových a průzkumných jednotek a funkcionářem i hráčem v prostějovském šachovém klubu. Zemřel pod delší nemocí 27. února 2009. V říjnu by se dožil 78 let. Čest jeho památce !

Ve stejném městě, na stejné ulici, ve stejném domě, stejném vchodě a ve stejném dnu 27. února zařadovala ta s kosou na rameni a vzala sebou do věčných lovišť dalšího ze zakládajících členů našeho klubu kol. Roberta Smolíka. Opustil nás bývalý výsadkář, který po prezenční službě až do důchodu byl příslušníkem různých výsadkových jednotek u výsadkové brigády v praporčických funkcích, naposledy jako výkonný praporčík u ASD Dukla v Prostějově. V jeho osobě odešel bezkonfliktní, spolehlivý, snaživý a oblíbený člen našeho klubu. Zesnul náhle ve věku 76 let. Čest jeho památce !

Dne 31.3.2009 ve věku 77 let zemřel po dlouhé nemoci kol. Václav Jiráček z Jablonného v Podještědí, člen KVV Liberec.

Dne 2.4.2009 ve věku nedožitých 71 let zemřel kol. Miloslav Zádrapa z KVV Zlín. Pohřbu dne 7.4.2009 se zúčastnilo 48 členů a příznivců z KVV Zlín a KVV Žilina.

Dne 6.4.2009 ve věku 62 let zemřel nečekaně po krátké nemoci kol. Michael Koutecký z Liberce.

Dne 7.4.2009 ve věku 59 let zemřel náhle kol. Bohumil Strnad z Rumburka, člen KVV Liberec.

Návštěva ze Slovenska.

Na pozvání KVV Liberec byla v Liberci ve dnech 4.-7.6.2009 uskutečněna návštěva delegací klubů vojenských výsadkových veteránů SR.

Vedle 3 členného předsednictva výsadkářů SR vedené prezidentem A. Modrým pozvání přijali zástupci klubů ze Žiliny, Bratislavy, Trenčína, Prešova a B. Bystrice-Šumiaca.

Cílem setkání bylo vzájemné sebezpoznání a výměna zkušeností z práce našich klubů. Setkání probíhalo ve velmi přátelské a příjemné atmosféře. Delegace byla přijata na velitelství 31. brigády rchbo, na liberecké radnici a také hejtmanem libereckého kraje.

Všichni společně se dne 6.6.2009 zúčastnili 12. setkání veteránů ve Starých Splavech, v jehož průběhu došlo i k privátnímu setkání s velitelem – plk.v.v. Františkem Mansfeldem.

V průběhu setkání v Liberci se k účasti přidala i delegace KVV Prostějov vedená prezidentem Ing. J. Starým a doplněná exprezidenty L. Opletalem a M. Řepkou a místopředsdou KVV Prostějov Ing. J.Čtverákem.

Prezentaci Liberce a okolí zabezpečili již tradičně osvědčení průvodci manželé Sadílkovi. Užitečnost a prospěšnost tohoto setkání potvrdili všichni zúčastnění.

kol. J. Chromek

Prostějovští mají své webové stránky.

Cílem tohoto článku je oslovit ty členy a příznivce KVV, kteří nemají osobní přístup na internet, nemají praktické zkušenosti v práci z internetem, ale mají možnost přístupu na internetové stránky u svých dětí, vnoučat nebo příbuzných. Umožnit jim, prohlédnou si více jak 1100 fotografií s kamarády, kolegy, zavzpomínat si na prožité události, nebo také získat poznatky o práci KVV Prostějov.

Myšlenka zřídit webové stránky vznikla 13. února letošního roku, jak to obvyčejně bývá u dobrého jídla a pití v rámci vepřových hodů „U tří bříz“. Autor této myšlenky kolega Papoušek pro ni získal okamžitě kol. Ondřejčáka a posléze i našeho předsedu klubu kolegu Starého.

Co je smyslem našich stránek ?

- Podrobně zdokumentovat bohatou a všestrannou činnost KVV Prostějov
- Informovat členy klubu, bývalé výsadkáře a naše další příznivce o společenském, kulturním a sportovním využití členů KVV a jejich rodinných příslušníků.
- Přispívat k upevňování sounáležitostí bývalých a stávajících výsadkářů, rozvíjet přátelství a spolupráci s ostatními KVV.

Co v nich najdeme ?

K orientaci na základní stránce KVV slouží MENU na levém panelu. Struktura stránek od odkazů na stránky MO ČR, AČR, přes odkazy na 601. sk.ss a 102. průzkumný prapor jako pokračovatele tradic československých výsadkářů až po KVV Prostějov, má svoji logiku a opodstatnění.

Podstruktura stránek samotného KVV Prostějov začíná prezentací historie 10 let činnosti KVV Prostějov v letech 1990-2000. Jsme si vědomi, že převážná většina našich veteránů je ve zralém věku a neměli takové možnosti seznámit se s internetem, ale vycházíme z toho, že prostřednictvím svých dětí nebo za pomoci vnoučat budou mít možnost nahlédnout do našich stránek. Takže kliknutím na odkaz v menu např. rubriku historie KVV si otevřeme příslušnou stránku a kliknutím si ji zvětšíme na celou obrazovku. Opětovným kliknutím na prohlíženou stránku ji vrátíme do původní velikosti. Stejný postup platí i při práci s fotografiemi. (Omlouváme se těm, pro které je tento návod zbytečností).

Pokračujeme Stanovami KVV, hymnou KVV, praporem a odznakem KVV, zde chceme doplnit medaile, které obdržel v průběhu své činnosti KVV Prostějov.

V rubrice současnost KVV Prostějov Vás uvítá náš předseda KVV kolega Jindřich Starý a pro ty příznivce KVV, kteří již dlouho nenavštívili Prostějov je tam fotogalerie význačných objektů města.

Na doporučení kolegy Jaroslava Vidmocha uvádíme v další rubrice nové vedení KVV včetně fotografií.

Následuje kalendář akcí KVV na rok 2009 a dále oznámení a pozvánky, kde budeme pravidelně upozorňovat na novinky na našich stránkách.

Nedílnou součástí je rubrika životních jubileí a to jak našich členů KVV, tak i ostatních členů KVV v ČR a SR.

V rubrice věnované spolupráci s 601. skss a 102.pzpr jsou prezentovány společné akce, kterých se zúčastnili členové našeho KVV, ať to byl 2. ročník memoriálu zakladatelů výsadkového vojska, nebo naše účast na oslavách Dne veteránů dne 11.11.2008.

V části věnované spolupráci s ostatními KVV z ČR a SR najdete bohatý obrazový materiál z těchto akcí :

- Výroční jednání KVV Bratislava dne 25.1.2008
- Sněm KVV SR v Žilině ve dnech 23.-24.5.2008
- Pietní akt k 66. výročí atentátu na R.Heydricha 18.6.2008
- Setkání výsadkových veteránů na Kasárnách za organizace KVV Zlín 26.7.2008
- Odhalení pamětní desky 7. vp ZU v Holešově 22.8.2008
- Výroční jednání KVV Liberec 15.11.2008

V rubrice branné hry a soutěže výsadkových veteránů je obsah věnován 4. ročníku memoriálu zakladatelů VV v článku a obrazovém materiálu kolegy Mgr. Michala Muchy.

Dále prezentujeme knihy, publikace s výsadkovou tematikou, které jsou k dispozici na našem trhu. Novinkou je editace našeho Zpravodaje v elektronické podobě. Prezentujeme tam poslední dvě čísla, nevýhodou je, že z technických důvodů jsou bez obrazového materiálu.

Nejrozsáhlejší částí stránek klubu je rubrika fotogalerie. V ní je obrazovou formou zdokumentována část činnosti klubu a to zejména :

- soutěž ve střelbě z pistole dne 21.5.2008 na policejní střelnici ve Vrahovicích,
- zájezd na Dlouhé Stráně, exkurze v přečerpávací vodní elektrárně, v Jeskyních Na Pomezí a v Hanušovickém pivovaru Holba, (doporučujeme kliknout na zobrazit celé)
- sportovní setkání výsadkových veteránů v Prostějově ve dnech 23.-25.7.2008 za účasti 120 soutěžících z KVV ČR a SR,
- výsadkové vinobraní 26.9.2008 na Plumlovské přehradě,
- zájezd do Mahenova divadla v Brně dne 10.11.2008,
- výsadková zabíjačka, nebo-li vepřové hody dne 13.2.2009,
- oslava MDŽ dne 5.3.2009,
zájezd do Mahenova divadla dne 9.4.2009

Jako u každé rubriky, lze fotografie zvětšit a případně si je zkopírovat

Na 260 fotografií nás čeká v archívu, a to z výročního shromáždění KVV Prostějov dne 24.11.2007 a setkání výsadkových veteránů v roce 2005 na Hamrech od kolegy V.Hurdálka.

Na pravém panelu pod rubrikou přesný čas se návštěvník stránek může přihlásit jako nový uživatel, zadat si login (přihlašovací jméno), heslo, svůj email a tím se mu vytváří možnost komentovat editované materiály v příslušných rubrikách. Následně, kdykoliv pocítí potřebu komentování nějakých událostí, akcí, stačí vyplnit login a heslo a kliknout na přihlásit.

Pod statistikou je na pravém panelu rubrika „Podpořte stránky“. Zasláním SMS v určitém tvaru na určité číslo vlastně kupujete pro nás MB prostoru pro editaci fotografií, článků. Např. za 2 SMS v hodnotě 10,-Kč a 20,-Kč získáme 10 MB prostoru, což pro Vaši představu znamená možnost editace 50 ks fotografií akce „Zabíjačka nově“.

Na závěr to nejdůležitější : naše adresa je www.kvvprostejov.wgz.cz

Přejeme všem příjemné zážitky při prohlížení našich webových stránek.

kol. J. Ondrejčák

Operace.

Když jsem sloužil v Košicích u 72. výsadkového praporu, měli jsme udělanou tělocvičnu v bývalé jízdárně. Tam bylo stále co opravovat a tak při jedné takovéto činnosti jsem si nepatrně poranil palec nad nehtem u pravé ruky. Nevěnoval jsem tomu přílišnou pozornost, ale večer doma jsem zjistil, že palec začíná otékat. V noci v něm již škubalo, začal hrát všemi barvami a ráno mě již bolela celá paže. Po příchodu do kasáren vedly mé kroky na ošetřovnu. Hlavní lékař okamžitě rozhodl, že s e to musí otevřít. Sám s lapiduchem (zdravotníkem ihned připravoval všechno potřebné a zakrátko operace mohla začít. Po desinfekci palce se žádným dalším umrtvováním nezatežoval a přešel k věci. Vzal skalpel, nasadil k naříznutí, ale ouha. Napnutá všemi barvami hrající kůže na palci se jen promáčkla a naříznutí žádné. Hlavní lékař nevěřicně zakroutil hlavou a po druhém pokusu praštil skalpelem do kouta a s nezveřejnitelným zaklením. Zavelel aby mu lapiduch ze skříňky z nástroji podal druhý skalpel. Tam však žádný nebyl, ale zdravotník pospíšil ke kamnům kde vzal druhý skalpel a podával jej lékaři. Ten nevěřicně zíral. Okusil ostří a mrštil s ním zpět ke kamnům. Slovní doprovod nelze tady publikovat. Nebudu to protahovat. Nesměle jsem nabídl, aby to řízl mojím roubovacím křivákem, který jsem nosil u sebe. Tím se ta operace také provedla a palec byl zachráněn.

A jak to bylo s těmi skalpely ? Zdravotníci je celou zimu používali na dělání třísek k zatopení ve všech kamnech na ošetřovně. Tak to ostří bylo trochu otupené.

kol. L. Opletal

Inspirace pod Kráľovou holou.

Když si bývalý vojenský výsadkář četař ve výslužbě Štefan Janáček koupil chalupu v rázovité obci Šumiac pod majestátní Kráľovou holou, ani ve snu mu nepřišlo na rozum, že právě tady se zrodí agilní Klub vojenských výsadkářů. V obci však potkal svého bývalého kolegu z prešovského výsadkového útvaru čet. Ve výslužbě Daniela Kolára a zrod Klubu vojenských výsadkářů Juráka Kriváňa postupně začal nabírat reálnější kontury.

Proč nese právě jeho jméno? Další z členů klubu bývalý učitel místní základní školy četař ve výslužbě, který vykonal základní službu u výsadkářů a má 86 roků, nahlédl do historie.

Juraj Kriváň byl první vysokoškolsky vzdělaný učitel pocházející ze Šumivce. Učil na místní škole, a v průběhu vojenské základní služby propadl nové vášni parašutismu. Absolvoval školu důstojníků v záloze, v Banské Bystrici byl instruktorem parašutismu. Zúčastnil se třech mistrovství světa. V roce 1956 se stal dokonce mistrem světa v přesnosti přistání. Slibně se rozvíjející kariéra nadporučíka Juráka Kriváňa ukončila tragická událost. Při přeletu Kremnických vrchů 7. října 1960 letadlo L-60 Brigadýr, které pilotoval v nepříznivém počasí havarovalo.

Rodák z Hrnčiarovec nad Parnou Štefan Janáček, který má na svém kontě víc jak 600 seskoků vzpomíná, že postupně se s pomocí Daniela Kolára a Vladimíra Čupky seznámil s dalšími bývalými vojenskými výsadkáři v obci a jejím blízkém okolí.

Do klubu, který založili v srpnu 2007 se hlásili další zájemci. Mimo jiné i starosta obce, který v základní službě byl výsadkářem. Postupně se jim podařilo sdružit dvě desítky členů. Ve spolupráci s místním zastupitelstvem a základní školou připravili v uplynulém období řadu zajímavých akcí. Podařilo se jim zbourat představu, že úspěšně může podobná organizace fungovat jen ve velkém městě.

Ředitelka základní školy Mgr.Marta Bošeľová, kterou přijali za čestnou členku klubu, považuje za největší přínos činnosti Klubu vojenských výsadkářů Juraja Kriváňa v Šumiaci skutečnost, že se v řadách školní mládeže podařilo probudit zájem o vlastní historii a vojenské osobnosti regionu.

Bývalí kolegové z prešovského výsadkového útvaru Štefan a Daniel se dali dohromady po dlouhých letech. Rodák ze Starých hor Daniel Kolár si mimo spojovací průmyslovky vystudoval i lesnickou školu. Dále se aktivně věnoval parašutismu na letišti Očová. Později začal pracovat jako technik na televizním vysílači Kráľova hoľa a přiženil se do Šumiaca. Ze svých 655 seskoků si nejvíc pamatuje na seskoky z AN-12, které absolvoval jako záložník na cvičení Štít-72. Říká :“Takové množství výsadkářů ve vzduchu jsem nezažil. Byl to nezapomenutelný zážitek, když všude kolem byly samé vrchlíky padáků,“ vzpomíná četař ve výslužbě Daniel Kolár. Poslední seskok absolvoval jako 63 letý v roce 2002 v Borkovcích. Věnoval se ještě závěsnému létání, ale i to mu žena zadržela.

Předseda klubu Štefan Janáček naposledy skákal v průběhu leteckých dní SIAD 2002 v Bratislavě. Když společně s Danielem Kolárem zakládali Klub, ani ve snu je nenapadlo, že za krátký čas bude patřit mezi nejaktivnější v rámci celého Oblastního klubu vojenských výsadkářů Banská Bystrica. Dnes dokazují, že zajímavá a smysluplná činnost se dá dělat i bez velkých peněz a nákladného zázemí, když nechybí nadšení a vůle. V tomto směru jsou příkladem i pro další následovníky v jiných regionech Slovenska.

Obrana 5/2009

Zasmějme se.

Dva právníci šli na večeri. Každý si objednal kávu a vytáhli si sendviče.

Přiběhne servírka a říká: - Páni, tady nesmíte konzumovat vlastní potraviny!

Oba právníci se na sebe podívají, pokrčili rameny a vyměnili si sendviče.

Na potápějící se lodi křičí námořník :

- Vidím zem !

- Kde ?

- Tři kilometry !

- A kterým směrem ?

- Rovně pod námi !

-

Jak se cítíte v nových brýlích ??
Výborně. Teď potkávám hodně
známých, které jsem celé roky
neviděl.

Drahá, polibme se !
Blázníš, tady na ulici?
Někdo nás uvidí! Ale kdeže,
neuvidí. Toto je slepá ulice.

Mladý muž se ptá :
Slečno mám u Vás šanci ?
Ano, jste druhý v pořadí.
A kdo je první ?
Kdokoliv jiný – odpovídá s
úsměvem mladá dáma.

Soudce jen těžko upokojuje přítomné v soudní
síni. Napomíná je: Další osoba, která naruší
průběh jednání bude muset jít domů !
Na to obviněný : Hurá !!

Miláčku, když se spolu vezmeme, musíš mi
slíbit, že mě budeš líbat na místech, kde mě
nikdo předtím nelíbal.
Dobře láska moje, které jsou to místa ?
No... například Kanárské ostrovy, Seychelly
a Mauritius...

Otec kárá svého syna :
Namísto toho, aby ses věnoval studiu, běháš
za babami !
Ale otče, to je trochu jinak...
Žádné ale ! Kdo je tu otec, ty nebo já ?!
Oba, otče, oba...

Být parašutistou.

Vojín Zoltán S., byl inteligent, sluňák, holkám se líbil. Na hraně zvládnutý výcvik měl potvrdit prvním seskokem z upoutaného balonu. Že se dlouho nemohl odhodlat k seskoku na trenažeru dávalo jeho předsevzetí seskočit z balonu labilní váhu. Proto se šikovně využilo přítomnosti štábu filmařů a herců pracujících na příběhu „Dva muži a balón“, a Zoltán svatosvatě slíbil, že skočí.

„Zoltáne, ne aby sis to rozmyslel a udělal ostudu. Mohli by to natočit a promítnout v Košicích“, klade mu na srdce svobodník Tatra, se kterým balil a večer seděl při cikánské muzice, kde Zoltán při druhé dvoudecí prohlásil, že skočí kam si kdo řekne. Nemohl bych se vlastnímu otci podívat do očí. Devatenáct roků se bojím výšek, i když se o nich jen mluví, ale teď ze mě bude desant, průzkumák. Tohle tvá obec těžko unese jak bude hrdě kvitovat. Jde jen o to, abys neucukl, posero ! Všichni máme několik seskoků...placky..., jenom Ty nic.

Koš dosedl na zem, výsadkový průvodce vyhodil výtazná lana. V doprovodu náčelníka výsadkové služby, pomalu, těžce nastupuje voják Zoltán do koše. V koši bude jen s vysazovačem, který mu přátelsky klepl na rameno, zakotvil lano, vyhradil místo, zavřel a zajistil dvířka.

Obsluha navijáku odbrzdí, balón stoupá. Tah má dobrý, balón je o dva výsadkáře lehčí. Dvěstě metrů, dvěstě padesát, strojník sleduje odvíjející se lano, čtyřista padesát metrů, pětiset metrů. Brzda. Lehké zhoupnutí balónu. Pozemní zabezpečení provádí opakovanou kontrolu rychlosti větru a dává signál : „Proveďte vysazení“! Lékař na ploše zdravě šlukuje cigaretu.

Dobrodružně naladěni pracovníci armádního filmu se dívají vzhůru. A většina z nich se také chová zdravě – kouří. Pod balónem je klid Jen mírné kývání koše svědčí o silnějším proudění ve výšce. Dvířka koše se neotvírají – až teď ! Zoltán se však nestaví na jeho práh. Minuta, dvě a nic. Červený praporek od vysazovače signalizuje :“K zemi“! Pokyn k provedení sestupu balónu. Seskok se nekoná.

„Chvapci, němožem. Bítě ma a linčujtě ma. Predsaj ma boh něurobil, abych se tuná zabíjal „? Řekněme, že máš pravdu Zoltán, reaguje velitel. A co bude dál ? „Iděm domou „,

Nazítří kráčel voják s bandalírem, zkratkou přes baloniště, na Solivar. Sám. Jeho postava se zmenšovala, až se skryla za rovinou rozlehlé plochy, aby se téhož dne do dvacetdvacíct hlásil u nového útvaru.

kol. L. Svoboda

Ženy ve 2. čs. Samostatné paradesantní brigádě v SSSR.

Od zrodu parabrigády uplynulo letos v lednu 65 let. Přesto se v tisku, ale též na internetu, objevují i značně zkreslené údaje k ženám ve 2.čs.pdb. Obecně vešlo ve známost, že v čs. parabrigádě byly ženy. Občas se objeví snímek pěkných mladých žen s padáky na zádech a samopaly PPŠ-41 na boku, které propagačně fotografoval v Jevrejově počátkem dubna 1944 sovětský kpt. M.M.Glider. Víme však více o těchto ženách ?

V letech 1998-2002 jsem pátral po osudech žen parabrigády a zpracovával rkp. Ženy ve 2.čs. samostatné paradesantní brigádě v SSSR. V následujících řádcích blíže seznamuji čtenáře Zpravodaje KVV Prostějov s touto tematikou.

Historie 2.čs.pdb se v letech 1944-1945 nesmazatelně zapsala do dějin československých zahraničních jednotek.

Převážnou většinu parabrigády tvořili vojáci 1.pěší slovenské divize. Slovenští vojáci odmítali bojovat po německém boku a přes 2000 jich na podzim 1943 hromadně přešlo na sovětskou stranu.

Před zrodem parabrigády informoval 11. prosince 1943, depeší č. 6029/2, náčelník Čs. Vojenské mise v SSSR plk. Heliodor Píka čs.ministra obrany v Londýně div.gen. Sergěje Ingra o možnosti vytvoření nové československé brigády a v příloženém návrhu uvedl – výsadkové. Vycházel ze sdělení genmjr. NKVD G.S.Žukova, že v nejbližší době bude uvolněno asi 1800 slovenských zajatců pro naše jednotky.

Shodou okolností právě téhož dne přijel do Moskvy čs.přezident dr.Edvard Beneš. Následující den, 12. prosince 1943 byla v přítomnosti Stalina a Beneše podepsána Molotovem a Fierlingerem československo-sovětská smlouva o vzájemné pomoci a poválečné spolupráci.

Prezident Beneš získal od Stalina souhlas k vybudování další čs.brigády, paradesantní, vycvičené speciálně k nasazení ve vlasti. Píkův návrh byl podkladem dalších jednání o vojenských otázkách, kterým byl ve dnech 11.-23.prosince 1943 přítomen v Moskvě i čs.přezident.

V těchto dnech také jednal prezident se zahraničním vedením KSČ. Do hodnosti brigádního generála povýšil plukovníky Heliodora Píku, Jana Kratochvíla a Ludvíka Svobodu. Vojenské otázky projednával prezident Beneš s vládním zmocněncem pověřeným záležitostmi čs.vojska, genmjr. G.S.Žukovem, za přítomnosti čs. velvyslance Z. Fierlingera, přednosta své vojenské kanceláře div.gen. Antonína Hasala-Nižborského a gen. Heliodora Píky.

V dalších dnech následovala konkrétní jednání o organizaci 2.čs.samostatné brigády, které sovětské orgány přislíbily veškerou podporu a pomoc, včetně instruktorů a výsadkového materiálu. Bylo rozhodnuto, že brigáda bude umístěna v městě Jefremov, 340 km jižně od Moskvy.

9. ledna 1944 přijížděly do Jefremova první ešalony se slovenskými vojáky a důstojníky ze zajateckého tábora z Usmaně ve Voroněžské oblasti. K nově formované 2.čs.brigádě přijelo 2028 mužů a dodatečně dalších 55, předtím nemocných. Ve dnech 10. a 11. ledna dojely vlaky s příslušníky čs.náhradního praporu z Buzuluku, ze kterého bylo ke 2. brigádě přemístěno 658 vojáků schopných paravýcviku, z toho 25 žen.

Večer 19. ledna byl vydán první rozkaz 2.čs.samostatné brigády v SSSR, který stanovil její rámcovou organizaci, určil prozatímní velitele a nařídil denní řád. Velitelem 2. brigády byl pplk. pěch. Vladimír Příkryl, jeho zástupcem pplk.aut. Viliam Lichner a náčelníkem štábu špkt.gšt. Vilém Sacher. K 31. lednu 1944 měla budoucí parabrigáda 2714 mužů z toho 60 důstojníků a 4 rotmistry. 1. února byly ke 2. brigádě přemístěny další 4 ženy, odvedené 29. ledna u náhradního praporu v Jefremově. Tím počet 29 žen ve 2. brigádě dosáhl maxima a postupně se začal snižovat.

Na rozkaz mjr.gšt. Jana Perníkáře, NŠ velitelství čs. vojenských jednotek v Jefremově, předkládal špkt.gšt. Vilém Sacher podrobný seznam žen 2. brigády s datem 14.2.1944. Je zde uvedeno 29 žen (6 poddůstojnic a 23 vojínek), z toho 19 vdaných a dvě z nich měly malé dítě. Kromě dvou byly všechny schopny paravýcviku.

kol. V. Kameník

Není již mezi námi – plk.v.v. Jan Ivan Lukášek

Narodil se 2.května 1923 v Bratislavě. Mládí prožil na Slovensku. Za války byl totálně nasazen v Německu, kde si za odbojovou činnost vysloužil 15 let vězení. Ještě během války po bombardování se mu podařilo uprchnout a dostal se až za frontu k Sovětské armádě. V jejím svazku skončil na Jižní Moravě. Zde nastoupil vojenskou službu u tankového svazku v Hodoníně. Později přešel do Prahy a po náboru k výsadkovému vojsku v roce 1947 nastoupil k 71.výsadkovému praporu. Zde absolvoval různé funkce a po skončení Vojenské akademie v roce 1950 byl ustanoven jako velitel výzkumné stanice na Borečku, kde fungoval i jako zkušební parašutista. Po roce 1959, kdy bylo středisko zrušeno, byl odvelen na funkci náčelníka štábu u letištního praporu v Piešťanech. Později přešel na jinou funkci u leteckého útvaru v Mošnově. V r.1969 byl jako nespolehlivý propuštěn z ČSA a odešel pracovat jako dělník k IPS.

Mimo svoji práci se začal zajímat o přírodu a proto se spojil s Okresním vlastivědným muzeem v Novém Jičíně. Jeho zájem se soustředil na záchranu motýla „jasoně červenookého“. V této práci dosáhl mimořádných úspěchů. Spolupracoval i s podobnými institucemi v Polsku, Německu i Francii a jeho práce byla oceněna mnoha diplomy a vyznamenáními. Této čestné činnosti se věnoval do konce svého života, kdy již jeho nemoc mu práci nedovolovala. Byl i členem KVV Prostějov, později přešel ke KVV Zlín z důvodu lepšího vlakového spojení. V těchto klubech se vždy aktivně podílel na jejich činnosti. I když byl zdravotně indisponován, byl vždy na schůze doprovázen svým kolegou. Nemoc, která se již dosti projevovala, mu dovolila se zúčastnit jen poslední výroční schůze ve Zlíně v listopadu 2008. Poté již zůstával doma, protože mu zdravotní stav nedovoloval cestovat. V této době se dal do psaní životopisné knížky, kterou dal začátkem r.2009 do tisku, ale jejího vydání se již nedožil. Zemřel po těžké nemoci dne 28.února 2009. Poslední rozloučení s jmenovaným bylo 6.března 2009 za účasti mnoha jeho přátel, rodiny, kamarádů z klubů výsadkových veteránů i příznivců z ochrany přírody. Knihu, kterou nazval „Vzpomínky zkušebního výsadkáře“, věnoval klubům KVV, které mu ji sponzorovaly. Kniha je pro zájemce k dostání u jeho kolegy v Kopřivnici (Antonín Sidon, mobil 607 602 930). Tato kniha je průřezem jeho činnosti v ČSA i občanském životě.

Kdo znal kolegu Lukáška, nikdy na něj nezapomene.

kol. Bedřich Kubíček

.Víte, že ...

Klubový prapor KVV Liberec je dekorován Záslužnou medailí 9. roty radiační,chemické a biologické ochrany, která byla vůbec první profesionální jednotkou AČR. Ocenění je výrazem oboustranně prospěšné spolupráce KVV s libereckými chemiky.

V anketě sportovec roku města Prostějova v kategorii „Sportovec roku 2008“ se na 1. místě umístil parašutista Dukly Prostějov Libor Jiroušek. V kategorii „Sportovní tým roku 2008“ byli na 3. místě vyhodnoceni parašutisté Dukly Prostějov. Josef Palata, bývalý mistr světa v parašutismu a bývalý velitel Dukly Prostějov byl zapsán do kroniky „Síň slávy prostějovského sportu“.

Výbor KVV Holešov zve všechny bývalé vojáky základní služby a vojáky s povoláním, kteří sloužili v letech 1960 – 1969 u výsadkového pluku zvláštního určení v Holešově na setkání ke 40. výročí ukončení činnosti tohoto pluku. Setkání se uskuteční dne 18. července 2009 v zámecké zahradě holešovského zámku. Začátek ve 13,00 hod.

Výbor KVV Prostějov ve dnech 5. – 7. srpna 2009 pořádá již 2. ročník Sportovního setkání veteránů a sportovních parašutistů na letišti v Prostějově. V době kdy dostanete do ruky tento Zpravodaj, budou již propozice a organizační směrnice na všech klubech.

K novodobým symbolů Liberce nesporně patří vojenský útvar chemiků, kteří jako první dokázali, že je naše země připravena podílet se na ochraně demokratického světa proti hrozbám radiačních a chemických teroristických útoků. Kasárny libereckých specialistů se řadí k takovým ikonám města, jakým je proslulý hyperboloid architekta Karla Hubáčka na špičce 1012 m vysokého Ještědu.

Česká armáda se zajímá podle zprávy Forecast International (FI) o nákup nových vozidel Land Rover Defender, které by mohla použít na zahraniční mise už v listopadu tohoto roku. Hodnota zakázky se odhaduje na 384 mil. Kč. Vozidla by měli být používáné v silách rychlé reakce NATO v operacích ISAF v Afghanistanu a také v jednotkách vyčleněných pro působení ve společné česko-slovenské bojové skupině EU, která se formuje.

Radost ze sportování i těžká dřina, zúročení praktických zkušeností z výcviku a speciální tělesné přípravy, obrovská vůle, fyzické a duševní připravenosti, uspokojení nebo zklamání z dosažených výsledků, ale také smysl pro humor – to všechno představoval extrémní armádní závod Winter Survival 2009. Koncem ledna se do nejvyšších moravskoslezských hor Jeseníků sjeli zástupci armád pěti evropských zemí. Na start 15. ročníku vytrvalostního závodu, nastoupilo sedmáct armádních týmů z Belgie, Německa, Polska, Slovenska a Česka. Samozřejmě nejpočetnější zastoupení měla česká armáda – celkem dvanáct družstev. Během dvoudenní vytrvalostní etapy vojáci postupovali od kontroly ke kontrole. Nejtěžší disciplínou prvního dne bylo překonání přírodních a umělých překážek.

„Lezení po stromech a lanové dráze je o obratnosti. Šlo nám to dobře. Barmský most byl hodně do kopce,“ hodnotil tyto disciplíny prap. Michal Zavřel z Vojenského odboru Fakulty tělesné výchovy a sportu UK Praha.

Soutěž pro mimořádně fyzicky zdatné a trénované muže končila štafetovým závodem na běžkách. Etapa byla doplněna o brannou disciplínu – hod granátem na cíl. Letos v obtížném klání obstála většina týmů. Patnáct hlídek v soutěži zůstalo do konce, odstoupila dvě družstva.

Vítězem závodu Winter Surfoval 2009 se stalo družstvo Univerzity obrany Brno ve složení kapitán Luděk Čičmanec, praporčík Jan Tancibudek a podpraporčík Petr Císař. Na druhém místě skončilo družstvo ve složení praporčíci Jaroslav Hermanek, Jan Migdau a Michal Zavřel z Vojenského odboru Fakulty tělesné výchovy a sportu UK Praha. Třetí příčku obsadili nadporučík Martin Hanáček, nadporučík Radek Hlavatý a praporčík David Staněk z 22. základny letectva v Náměšti nad Oslavou. Ze zahraničních týmů si nejlépe vedli příslušníci 233. praporu horských myslivců z německého Mittenwaldu kteří se umístili na páté pozici.

Každý rybník má svoji historii. Ovšem rybník Černý na Vysočině má dokonce i své rychlobruslařské šampiony. Pořádání mistrovství České republiky v jenom z nejstarších sportů – první rychlobruslařský klub v našich zemích vznikl roku 1888 – je u nás stále závislý na přízni počasí, neboť nemáme žádnou uměle chlazenou dráhu.

Když mezi vánočními svátky minulého roku začalo mrznout až do minus 16 stupňů, vydali se první odvážlivci z tréninkové skupiny Petra Nováka, jádra české rychlobruslařské reprezentace, prozkoumat pevnost ledu na rybníku Černý nedaleko obce Studnice na Hlinecku. Testování v průběhu tříčtvrtěhodinového testování začalo poté, co si vlastnoručně košťaty „odrolovali“ 250 m dráhu. Testování proběhlo dobře.

Na závěr několik letošních nejčerstvějších výsledků našich rychlobruslařských reprezentantek, členek ASC DUKLA.: 9.-11. ledna, mistrovství Evropy ve víceboji, Heerenveen, Nizozemsko, Martina Sábliková, bronz. 1. února, závod Světového poháru, Erfurt, SRN, družstvo žen – Martina

Sáblíková, Andrea Jirků a Karolína Erbanová, zlato ve stíhacím závodě. 7.- 8. února, mistrovství světa ve čtyřboji, Hamar, Norsko, Martina Sáblíková, zlato.

„Legie 100“, to je název unikátního projektu, Ministerstva obrany ČR, který se chystá v souvislosti s blížícím se stoletým výročím vzniku československých legií. Oslavy tohoto významného jubilea budou sice zahájeny za pět let (od léta 1914 se datuje vznik čs. Dobrovolnických jednotek v Rusku a ve Francii), avšak s jejich přípravami se v resortu MO započalo již dnes.

Vydává klub výsadkových veteránů Prostějov.

Pro potřeby svých členů. Neprodejně.

Kontaktní adresy :

Ing. Jindřich STARÝ – předseda

Dětkovice 26, 79804 Určice, tel.582657311

Ing. Jindřich ČTVERÁK – místopředseda

předseda redakční rady

B.Šmerala 15, 79601 Prostějov, tel. 737623540

František LEJSEK - člen výboru

Šárka 24, 79601 Prostějov, tel. 728547426

Bankovní spojení :

Účet 188 989 286, kód 0300

Graficky zpracovalo a vydalo

Oddělení polygrafie CGeoZ Olomouc

Uzávěrka Zpravodaje č. 48 je 21.9.2009

